

i a 77

JazzFlits

25 augustus 2008,
6de jaargang, nummer 102

NIEUWSSELECTIE

WYNTON MARSALIS SCHITTERT TIJDENS FESTIVAL JAZZ MIDDELHEIM

Van 14 tot 17 augustus vond in het Antwerpse park Den Brand Jazz Middelheim plaats, dat voor het eerst door de Belgische radio werd georganiseerd in samenwerking met Jazz & Muziek, ook verantwoordelijk voor het jaarlijkse Gent Jazz. De samenwerking leidde niet alleen tot een met 14.500 bezoekers commercieel geslaagd festival, maar ook tot een bijzonder goede programmering. Naast de lokale specialiteiten als David Linx met het Brussels Jazz Orchestra, pianist Jef Neve, dit keer op het Hammondorgel, saxofonist Robin Verheyen, en 'hors concours' de Belgische publiekslieveling Toots Thielemans, viel te genieten van grote Amerikaanse acts als die van saxofonisten Charles Lloyd en Pharoah Sanders, de jonge zanger José James en de vergeten oude zanger Andy Bey met het diepbruine eiken geluid. Hoogtepunten waren het rete-strakke concert van bassist Bill Laswell, de vrije improvisaties van het Richard Muhal Richard Abrams trio met saxofonist Roscoe Mitchell en het keihard swingende kwintet van Wynton Marsalis, die op de foto toekijkt hoe pianist Dan Nimmer zijn Erroll Garner pastiche speelt.

(Foto en tekst Tom Beetz)

[...zie ook het verslag van Jaap Lüdeke op pagina 12](#)

IN DIT NUMMER

Nieuws	pg 1
Boekbespreking	pg 6
- Jazz Lives: Jaap van de Klomp (Jan J. Mulder)	
Platenrecensies	pg 7
- Wycliffe Gordon, Stephan Micus, Fra Fra Sound, Kip Hanrahan, D.F.A, Sean Jones, Hugh Hopper/ Yumi Hara Cawkwell, Ella Fitzgerald (dvd) e.a.	
Concertverslagen	pg 12
- Jazz Middelheim 2008 (Jaap Lüdeke)	
En verder	
- Straightahead(?) (Jaap Lüdeke)	pg 5
- New York Calling: Toshiko Akiyoshi (Paul Blair)	pg 14
- Festivals/Bimtips (Jaap Lüdeke)	pg 15
- Berichten over de NFPK-subsidiebesluiten	pg 17

JAZZFLITS nr. 103 staat 8 september op www.jazzflits.nl

GEEN SUBSIDIE FONDS PODIUMKUNSTEN VOOR WILLEM BREUKER KOLLEKTIEF

Het Willem Breuker Kollektief krijgt in de jaren 2009 tot en met 2012 geen subsidie van het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten (NFPK+). Ook onder meer het Jazz Orchestra of the Concertgebouw, Black Straight Music, Fra Fra Sound en het POW Ensemble moeten hun subsidie inleveren. Het besluit werd 21 augustus bekendgemaakt.

Het Willem Breuker Kollektief kon tientallen jaren op steun van de overheid rekenen. "Dit gaat ons de kop kosten. We zijn met elf man, hebben een eigen kantoor, bus en platenlabel", aldus een woordvoerder van het Kollektief in een bericht van het ANP. Het Willem Breuker Kollektief is financieel gezien de grootste verliezer en moet een jaarlijkse bijdrage van 272.000 euro inleveren. De adviescommissie Muziek van het fonds, onder voorzitterschap van Roland Kieft, vindt dat Breuker c.s. niet langer een 'onderscheidende en waardevolle bijdrage' ten opzichte van het overig aanbod leveren.

[...meer over de subsidieverdeling op pagina 17](#)

TENT VAN FESTIVAL HAARLEM JAZZSTAD DOOR STORM VERWOEST

Door een windvlaag in de vroege avond van 13 augustus sneuvelde de centrale tent van het festival Haarlem Jazzstad 2008 net voor de opening van het evenement. Het programma moest hals over kop verplaatst worden naar andere locaties. Op een van die locaties kreeg Haarlemmer Ray Kaart de penning van verdienste van de stad.

De zestig meter lange tent werd woensdagavond in een harde storm even opgetild, waarna deze begon te scheuren. Waarschijnlijk was het doek te strak gespannen. Geluk bij een ongeluk was dat de tegenslag zich voordeed vlak voordat de tent zou vollopen. De speciale attractie van de openingsavond, The Harlem Blues & Jazzband, verkaste naar de Philharmonie, het concertgebouw van Haarlem. De musici op leeftijd uit Harlem, waren in Haarlem aanwezig omdat hun stadsdeel in 2008 350 jaar bestaat en dit zijn naam ontleent aan de Spaarnestad.

[...vervolg op pagina 14](#)

NIEUWSflitsen

The Hague Jazz programmeert Haagse concertzaal

The Hague Jazz verzorgt het aankomende theaterseizoen de jazzconcerten in de Dr Anton Philipszaal te Den Haag. De reeks start 25 september met een concert van het John Abercrombie Quartet. Later in het seizoen komen nog Cedar Walton, Georgie Fame en Lynne Arriale met Randy Brecker. Aanleiding voor de samenwerking tussen het festival en de concertzaal was de goed ontvangen programmering van de laatste festivaleditie dit voorjaar.

Herbie Hancock Downbeats 'Artist of the Year'

Herbie Hancock is door de critici van het Amerikaanse blad Downbeat tot jazzartiest en toetsenist van het jaar 2008 gekozen. Zo blijkt uit het augustusnummer. Zijn recentelijk overleden collega Joe Zawinul wordt toegelaten tot de Hall of Fame. Grote winnaar werd Maria Schneider, die als bovenste in vier categorieën eindigde, te weten 'Jazz Album of the Year' ('Sky Blue'), 'Big Band of the Year' alsmede 'Composer' en 'Arranger of the Year'. 'Rising Star Jazz Artist of the Year' is pianist Jason Moran geworden.

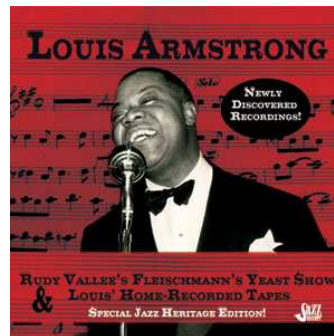
Bender Banjax in actie tijdens Jong Jazztalent Gent 2008 (foto: Bruno Bollaert)

Bender Banjax wint Jong Jazztalent Gent

De formatie Bender Banjax, met Erik Bogaerts (sax), Christian Mendoza (piano), Axel Gilain (bas) en Stijn Cools (drums), heeft 28 juli de achtste editie van Jong Jazztalent Gent gewonnen. De jury, met onder anderen Mik Torfs (JazzLab Series), Frederik Goossens (Klara) en als voorzitter Simon Korteweg (o.m. JazzFlits) was unaniem en noemde de groep 'een team dat intensief en soepel samenwerkt' en acht de groep tot grote prestaties in staat. Als prijs mogen ze in het najaar van 2008 een JazzLab Serie spelen, een concert op Dinant Jazz Nights, Jazz Maastricht en het Gent Jazz Festival 2009 geven. Ook staan ze genoteerd voor het slotconcert van Jong Jazztalent Gent 2009. De wedstrijd vindt jaarlijks plaats tijdens de Gentse feesten en wordt georganiseerd door het Gent Jazz Festival en de JazzLab Series. Zij willen daarmee beginnende muzikanten de kans geven om zich in de kijker te spelen.

NIEUWS

PLATEN

ONBEKENDE OPNAMEN UIT ARCHIEF LOUIS ARMSTRONG OP CD UITGEBRACHT

Een aantal onbekende opnamen uit het persoonlijk archief van trompettist Louis Armstrong is door the Jazz Heritage Society op een dubbel-cd uitgebracht. Het gaat om een radio-optreden uit 1937 en door Armstrong thuis gemaakte bandopnamen.

De radio-uitzending op de eerste cd, 'Rudy Vallee's Fleischmann's Yeast Show', werd aangetroffen op achttien acetaatplaten. Ze bevatten een aflevering van het programma waarin Louis Armstrong als gastpresentator optrad. Op de tweede cd is Armstrong pratend, zingend en trompetspelend te horen. Hij maakte die opnamen thuis met zijn eigen Tandberg-bandrecorder. "He was in the habit of pressing 'Record' at any moment of the day", zegt Deslyn Dyer van het Louis Armstrong House op de website van het Amerikaanse blad JazzTimes: "When visitors would come over, chatting with his wife Lucille, practicing his trumpet. He recorded personal, private home moments." Het Louis Armstrong House in Queens, N.Y. - het als museum ingerichte voormalige woonhuis van Louis Armstrong - beschikt over nog vele andere honderden uren band. Journalist Dan Morgenstern schreef de begeleidende teksten bij deze speciale cd-uitgave.

(<http://www.jazzstore.com>)

PODIA

INSCHRIJVING PRINSES CHRISTINA JAZZ CONCOURS START BINNENKORT

Jonge jazzmusici kunnen zich vanaf 1 september inschrijven voor het Prinses Christina Jazz Concours 2008. Het wordt gehouden op 29 en 30 november in het Bimhuis en het Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam.

Het tweejaarlijkse jazzconкурс staat open voor alle muzikanten van 12 tot en met 20 jaar. Meedoen kan als solist, duo, in een ensemble of met een bigband. Deelnemers zijn geheel vrij in hun repertoirekeuze. In het weekend van 29 en 30 november worden zowel de voorrondes als de finale gehouden. Alle finalisten zijn winnaar. Ze maken kans op prijzen in de vorm van les van een bekende jazzmusicus, concerten op bekende podia en kaartjes voor het North Sea Jazz Festival.

(<http://www.christinaconcours.nl>)

NIEUWSflitsen

Leiden krijgt jaarlijkse jazzprijs

De Stichting Leidse Jazz Geschiedenis heeft een nieuwe prijs voor jazztalent in het leven geroepen. De prijs is 'Leidse Jazz Award' gedoopt en zal jaarlijks worden uitge-reikt, in nauwe samenwerking met de 'Leidse Jazz Week'. In de jury voor de prijs zitten onder anderen Wouter Turkenburg (conservatorium Den Haag) en Bert Jansma (oud-journalist). De toekomstige prijswinnaars krijgen een kristallen bokaal naar een ontwerp van beeldend kunstenaar Siem van der Marel. De stichting heeft zich voor minimaal vijf jaar aan de prijs verbonden.

Bestuur Breda Jazz Festival uitgebreid

Het bestuur van het Breda Jazz Festival is tot vier man uitgebreid. De nieuwe man Bart Wouters is het eerste nieuwe gezicht in tien jaar en vormt nu met Antoine Trommelen (vz), Barbara Kanters (secr) en Jack Lous (penningmr) het festivalbestuur. Ondanks zijn drukke bestaan heeft Wouters zin in de nieuwe bestuursfunctie, zo zegt hij in dagblad BN De Stem van 25 juli: "Dit is iets wat ik niet kan laten schieten. Ik stap er gewoon in. De eerste tijd ga ik vooral zorgen dat ik het festival leer kennen, mensen leer kennen. Ik vind het een prachtig festival. In Nederland het beste na North Sea." Deze maand start het bestuur al weer met de organisatie van de 39ste editie van het festival, die komend voorjaar wordt gehouden.

Oud-NJVC-winnaar Carmen Gomes
(foto: Ben Gomes)

Volgend jaar weer Jazz Vocalisten Concours

Het Nederlands Jazz Vocalisten Concours (NJVC) 2009 vindt op 8 februari aanstaande in Odeon De Spiegel te Zwolle plaats. De inschrijving voor de voorrondes (op 5 en 6 februari) start op 15 oktober. Uit de voorrondes gaan maximaal zes vocalisten naar de finale. Selectiecriteria zijn onder meer timing, dictie en presentatie. De winnaar van de wedstrijd krijgt een geldprijs en mag onder de noemer van de Stichting Jazz Impuls een tour langs een aantal muziekpodia en schouwburgen maken. Het Nederlands Jazz Vocalisten Concours vindt sinds 1995 iedere twee jaar plaats en dus nu voor de achtste keer. Winnaars waren onder anderen Carmen Gomes, Francien van Tuinen, Wouter Hamel en Esra Dalfidan. Vanaf medio september zal een speciale website (www.jazzvocalisten.nl) alle informatie over de wedstrijd verschaffen.

OVERIG

JAAP VAN DE KLOMP MAAKT FOTOBOEK MET GRAFSTENEN JAZZMUSICI

Onder de ogenschijnlijk paradoxale titel 'Jazz Lives' is een boek met foto's van de laatste rustplaats van ruim honderdvijftig jazzmusici verschenen. Fotograaf Jaap van de Klomp doorkruiste voor zijn publicatie de VS en Europa. Onder meer de grafstenen van Thad Jones, Dizzie Gillespie en Chet Baker zijn opgenomen.

Van de Klomp bezocht in ruim drie jaar tijd acht keer de VS om foto's te maken en archieven door te pluizen. Het overgrote deel van de foto's betreft dan ook Amerikaanse musici. Journalist Dan Morgenstern schreef het voorwoord van het boek en vat daarin de inhoud als volgt samen: "Sometimes grand, sometimes strange, sometimes sad, often moving and always interesting". 'Grand' zijn de graven van Duke Ellington, Ben Webster en Chet Baker. Andere graven zijn echter geheel overwoerd, verwaarloosd of zelfs soms zonder enige markering. Onder meer die van Dizzy Gillespie, Bud Powell, Serge Chaloff en Grant Green is dat lot ten deel gevallen. "In veel gevallen wist niemand waar het graf was", vertelt Van de Klomp op 24 juli in dagblad Trouw. Voordeel was wel dat Amerikanen weinig aandacht besteden aan grafstenen. "Er wordt daar niets opgeruimd, alles blijft zoals het is", aldus de fotograaf.

Eén van de moeilijkst te vinden graven was dat van de jong gestorven Jimmy Blanton, 'de vader van de moderne bas', zo vertelt Van de Klomp verder. Zijn zoektocht startte hij op basis van een oud krantenknipsel, waarin stond dat Blantons stoffelijk overschot naar Chattanooga was vervoerd. Na archiefonderzoek bleek dat zijn moeder in 1969 was overleden. Helaas bleek het archief van dat jaar bij de desbetreffende begrafenisondernemer verdwenen en liep het spoor naar het familiegraf dood tot hij een paar dagen later een telefoontje kreeg. Hij moest weer terug en vond het graf alsnog.

'Jazz Lives' is per muziekinstrument ingedeeld, op volgorde van geboortedatum. Behalve foto's zijn in het boek biografieën opgenomen van de hand van jazzjournalist Scott Yanow. Het kan daardoor ook als naslagwerk dienen. 'Jazz Lives' is een uitgave van Bruna en telt 223 pagina's. Jaap van de Klomp maakte al eerder een fotoboek over jazz; in 1999 verscheen zijn 'One Night Stand', met foto's van de zaterdagse nachtconcerten in het Amsterdamse Concertgebouw.

...zie ook de bespreking door Jan J. Mulder op pag. 6

AANVULLING op nummer 101

In de vorige JazzFlits berichtten wij over **niet eerder uitgebrachte opnamen van Rita Reys en Wessel Icken**. Het gaat om vier titels die staan op een cd uit de box 'Lars Gullin, More Sideman 1951-54' van het Zweedse Dragon Records. Een aantal lezers meende dat dit bericht onjuist was en dat de stukken wel degelijk eerder verschenen: na de opnamedatum van 2 maart 1953 op twee 78-toerenplaten van Artist, bij Dragon Records zelf op de cd 'Modern Sounds' (1993, nr. DRCD234) en op Rita Reys' recentelijk verschenen jubileum-cd van het Nederlands Jazz Archief. Ogenscheinlijk is dit zo, maar op de Dragon-cd staan 'alternate takes'. Deze takes onderscheiden zich door met name de soli van Gullin van de al bekende versies.

OVERIG VERVOLG

HAMBURG MOET 'JAZZHAUS' VOOR JAZZEDUCATIE EN -CONCERTEN KRIJGEN

Als het aan de Dr. E.A. Langner Stiftung ligt krijgt Hamburg een Jazzhaus naar het voorbeeld van het Casa Del Jazz in Rome. Het moet onderdak bieden aan oefenruimtes en een podium voor concertuitvoeringen krijgen. Ook staat de initiatiefnemers een uitwisselingsprogramma met Italiaanse jazzmusici voor ogen.

De Langner Stiftung geeft jaarlijks een aantal stipendia aan jonge musici en is bovendien sinds 2007 de organisator van de tweejaarlijkse Hamburger Jazzpreis. De plannen voor een Hamburgs Jazzhaus werden door een woordvoerder van de stichting bekendgemaakt bij een concert in het Casa Del Jazz, waarbij enkele door de stichting ondersteunde jazzstudenten op het podium stonden. Het Romeinse jazzhuis bestaat sinds 2005 en is gehuisvest in een wooncomplex van een voormalig maffiakopstuk. Het is gelegen in een park van 2,5 hectaren en bestaat uit drie gebouwen. Het initiatief tot de oprichting werd destijds door de Romeinse burgemeester Veltroni genomen. Het resultaat mag inmiddels een waar eldorado voor de jazzliefhebber genoemd worden met een kleine concertzaal, een opnamestudio, een boek- en cd-winkel, een jazzarchieff, een restaurant en accommodaties voor overnachtingen.

BOEK MET GESCHIEDENIS LEIDSE JAZZ IN NOVEMBER TE KOOP

In aanwezigheid van de burgemeester, de Amerikaanse ambassadeur en vibrafonist Teddy Charles, wordt 6 november in de Leidse Marekerk het eerste exemplaar van het boek 'Leidse Jazz Geschiedenis' gepresenteerd. Het is gemaakt door Cees Mentink en geeft een overzicht van honderd jaar jazz in de sleutelstad.

In 'Leidse Jazz Geschiedenis' is onder meer het relaas opgenomen van Leidenaar David Broekman. Hij werd in 1899 in Leiden geboren. Na een studie aan het Haags conservatorium vertrok hij op 24-jarige leeftijd naar Amerika. Daar maakte hij naam als componist van filmmuziek. Zijn muziek is bij zo'n honderdvijftig films te horen, waaronder 'Frankenstein' (met Boris Karloff) en 'All quiet on the Western Front'. Broekman werd in 1956 door Teddy Charles gevraagd om zijn tentet te dirigeren op het Newport Jazz Festival. Charles voerde daar toen onder meer zijn nieuwe compositie 'Word from Bird' uit. Tijdens de presentatie op 6 november zal dit stuk andermaal klinken, nu in een uitvoering van Charles met studenten van het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Verder is voor 'Leidse Jazz Geschiedenis' geput uit de archieven van diverse organisaties, waaronder de Leidse Jazz Week. Auteur Mentink werd bij zijn onderzoekswerk geholpen door historicus/jazzkenner Cor Smit. Hij schreef ook de inleiding. Het nawoord is van de hand van Wouter Turkenburg (conservatorium Den Haag). Bij het boek worden twee cd's gevoegd met opnamen van musici die in Leiden optraden en talentvolle jongeren uit Leiden en omgeving. Het boek zal minimaal driehonderd pagina's dik zijn en veel foto's bevatten. (<http://www.leidsejazz.nl>)

ECM VIERT VEERTIGSTE VERJAARDAG MET VEERTIG HERUITGAVEN

Ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van het ECM label in 2009, worden de veertig beste albums uit de ECM catalogus opnieuw uitgebracht. Vijftien stuks komen 26 augustus uit, waaronder de albums 'Open to Love' van Paul Bley, 'Facing You' van Keith Jarrett en 'Special Edition' van Jack DeJohnette.

Nog eens vijftien platen verschijnen 30 september. Onder meer liefhebbers van Chick Corea ('Children's Songs'), Bill Frisell ('Rambler'), Pat Metheny ('New Chautauqua'), Enrico Rava ('The Pilgrim and the Stars') en Ralph Towner ('Batik') worden dan bediend. De veertig wordt 28 oktober volgemaakt als albums van onder anderen John Abercrombie, Art Ensemble of Chicago, Anouar Brahem en Jon Hassel opnieuw zullen uitkomen. Alle jubileumalbums zijn voorzien van de originele hoesafbeelding. Sinds 1969 heeft ECM zo'n duizend albums uitgebracht. Het label is recentelijk door de critici van het Amerikaanse blad Downbeat tot label van het jaar 2008 gekozen. Deze onderscheiding viel de maatschappij eerder in 1980 ten deel. Eigenaar Manfred Eicher werd verkozen tot 'Producer of the Year 2008'.

FRED VAN DOORN SCHRIJFT EERBETOON AAN BLUE NOTE-MUSICI

In zijn nieuwe boek 'Blue Notes, Jazzportretten' portretteert journalist Fred van Doorn zo'n twintig musici van het Blue Note-label. Niet alleen de overbekende namen passeren de revue, ook portretten van musici als Tina Brooks en Sonny Clarke zijn opgenomen.

Volgens Van Doorn is de glans en de aantrekkingskracht van de Blue Note-opnamen uit de jaren vijftig en zestig nog onaangetast. In 'Blue Notes' legt hij uit hoe dat volgens hem komt. Het boek bevat portretten van onder anderen Horace Silver, Freddie Hubbard, Blue Mitchell, Grant Green, Lou Donaldson, Sonny Clark, Andrew Hill, Kenny Dorham, Donald Byrd, Wynton Kelly, Stanley Turrentine en Bobby Timmons. Fred van Doorn is bekend als filmjournalist voor het Parool en HP/de Tijd en werkte jarenlang als tv-regisseur. 'Blue Notes' is verschenen bij uitgeverij Thomas Rap en telt 224 pagina's.

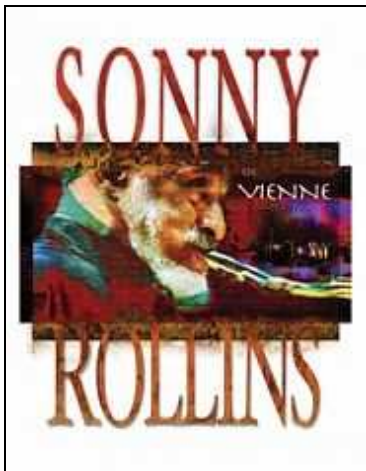
Heeft u jazznieuws? De 2.700 **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons mailadres: redactie@jazzflits.nl.

STRAIGHTAHEAD(?)

Door Jaap Lüdeke

POST VAN SONNY ROLLINS

Tenorsaxofonist Sonny Rollins heeft er nooit moeite mee gehad zijn drummers te ontslaan. Erg lang bleven ze nooit. Zijn nieuwe slagwerker is Kobie Watkins, afkomstig uit Chicago en onder meer houder van de Master of Music in Jazz Pedagogy, zo meldt Sonny Rollins in zijn nieuwsbrief. Bovendien schijnt hij te kunnen swingen. Begin deze maand kreeg Kobie zijn kans tijdens een concert in het New Yorkse Central Park's Summerstage. Eerder was drummer Victor Lewis favoriet. Die zien we op een dvd gemaakt in het Franse Vienne. Die is inmiddels verkrijgbaar via Doxy/Universal. De opname is van 2006.

Sonny Rollins: 'Live in Vienne'

Uit de nieuwsbrief blijkt tevens dat Rollins met enige hardnekkigheid zijn neef, trombonist Clifton Anderson, blijft opstellen. En gezegd moet worden dat Anderson tijdens het meest recente concert in Amsterdam zowaar enige progressie vertoonde. Bassist Bob Cranshaw: "He's takin' more chances." Een cd met Clifton Anderson als leider verschijnt begin oktober, uiteraard op Rollins' label, Doxy Records. De opname werd vastgelegd in de veelgeroemde Avatar Studios in New York City. Gesproken wordt over een all-star line-up met onder anderen Kenny Garrett, Stephen Scott en Christian McBride.

Rollins zelf komt dit najaar met een cd-productie(?) op de proppen, weer op Doxy/Universal, bestaande uit 'truly amazing performances' gemaakt tussen 1980 en 2007. Uit 2007 wordt in ieder geval 'Some Enchanted Evening' (opgenomen in New York) opgenomen en misschien wel een track van het voor release op dvd afgekeurde concert dat Sonny Rollins in september 2007 met drummer Roy Haynes gaf in de New Yorkse Carnegie Hall. Het was die maand vijftig jaar geleden dat hij daar voor het eerst stond. Maar bedenk intussen wel dat we eind september met de nieuwe worp Jazz Icons, op dvd, ook nog wat Rollins te goed hebben. Dat worden opnamen met trio uit 1965 en 1968, inclusief pianist Kenny Drew en bassist Niels Henning Ørsted Pedersen. Die prettige mededeling staat nog niet in The Sonny Rollins Newsletter.

(<http://www.sonnyrollins.com>)

GIDEON VAN GELDER TERUG NAAR SCHOOL, BEN OOK

Pianist Gideon van Gelder heeft wel een heel lucratieve zomer achter de rug, ook al greep hij in mei tijdens de eindronde van de Deloitte Jazz Award ten onrechte naast de winst. Het wel zeer smakvolle gebruik van de dynamiek in zijn spel werd niet volledig gehonoreerd. Van Gelder toerde de afgelopen maanden met José James in Spanje, Finland, Antwerpen (Jazz Middelheim), Nederland (Haarlem Jazzstad) en Portugal. Op North Sea Jazz, bij José James, was ook broer/altist Ben van Gelder van de partij. Gideon was daar onder meer te gast bij de Mozambique formatie Neco Novellas. Nogal verscholen zitten beide broers ook op hun cd 'New Dawn/ Ku Khata': Gideon in het nummer 'Tikona' (zoekplaatje) en Ben in 'Yeke Yo' (wat prominenter).

Eind augustus vertrekken beiden weer naar New York om hun studie aan de New School voort te zetten. Overigens zal Gideon in september alweer moeten spijbelen want dan wacht een trip door Japan met José James. Daarmee, of al eerder, zal het missen van de jackpot in mei (Deloitte) wel gecompenseerd zijn.

FEMALE POWER QUARTET

Wie de titel heeft bedacht is voorsnog onbekend, maar de 'Artistic Director' van het Israëlische Red Sea Jazz Festival Eilat kwam met het idee om de vrouwen in de jazz eens te eren met bijvoorbeeld het uitgelezen Female Power Quartet. Het bestaat uit leider Terri Lyne Carrington op drums, Tineke Postma op saxofoon, Geri Allen op piano en Esperanza Spalding op bas. Laatstgenoemde kan uitstekend bassen terwijl zij in diverse talen zingt. Deze sterke bezetting vraagt om een prompte cd-opname, lijkt me. Het festival bestaat sinds 1987 en wordt nu gehouden van 25 tot en met 27 augustus.

KENNY GARRETT TEKENT NIEUW CONTRACT

Altsaxofonist Kenny Garrett (48) heeft sinds kort weer een platencontract op zak, nu bij Mack Avenue Records ('the road to great music'). Eind september verschijnt zijn cd

waarvoor de opname werd gemaakt in de New Yorkse club Iridium. Om de vruchtbare periode bij zijn voormalige werkgever niet te verloochenen is de cd getiteld 'Sketches of Miles Davis'. Gast is Pharoah Sanders. Garretts eerste opname 'Introducing Kenny Garrett' (1984) verscheen op het Nederlandse

label Criss Cross Jazz van Gerry Teekens (zie afbeelding). Zijn meest recente cd dateert van 2006; dat is 'Beyond the Wall' op Nonesuch.

Jaap Lüdeke is jazzjournalist en presentator/samensteller van het radioprogramma 'Lüdeke Straightahead(?)' (iedere eerste en derde zondag van de maand om 16.00 uur op Radio 6 en de klok rond op de pc via <http://www.concertzender.nl/rod.php?theme=5> (klik hier).

JAZZ OP PAPIER

Door Jan J. Mulder

MONUMENT VOOR DE 'GEVALLENEN'

Fervente aanhangers van een overleden musicus gaan wel eens zo ver dat ze zijn graf opzoeken. Als bewijs zie je dan in een of ander blad een fotootje van zijn grafsteen. Anderen hebben daar niks mee, zo'n gegraveerd stuk steen. Doorgaans hebben alleen de nabestaanden daar de hand in gehad en de uitwerking zegt dan ook meer over hen dan over de gestorvene zelf. Toen ik van Jaap van de Klomp hoorde om een reeks graven te fotograferen voor een boek, leek me dat een weinig aantrekkelijk idee. Het ontstond na een eigen, waarschijnlijk in een sombere bui gedane uitspraak over het verlies van de ene grote naam na de andere: "Voor je 't weet zijn er alleen nog maar grafstenen over." Hij vond een geldschietter en het plan nam vaste vormen aan. Van de Klomp reisde er verscheidene malen gans Amerika voor af, bracht er verslag van uit, vond de aanvankelijk ook sceptische Dan Morgenstern bereid het boek in te leiden, liet Scott Yanow compacte biografieën schrijven en voegde er foto's aan toe van de musicus in volle glorie. Het resultaat is een bijzonder boek, prachtig vormgegeven, twee kilo zwaar. De kleurenfoto's, het papier, de wijze van binden, niets laat te wensen over. Morgenstern permitteert zich zelfs de woordspeling: je zou er 'gravedigger' van worden.

Het gebruik van kleur draagt er veel toe bij dat je de ene steen met de andere kunt vergelijken. Ze zijn er in vele variaties van menselijke uitingen: van prachtig vormgegeven zerken tot afzichtelijke bouwsels. In zijn niet overbodig voorwoord blijft Morgenstern discreet, maar hij suggereert wel het grote verschil in smaak. Overdadig zijn de van uitgebreide teksten en beelden voorziene stenen van Percy Heath en Illinois Jacquet, waar Booker Little en Bennie Moten het alleen met een achternaam moeten doen. Traditie en cultuur van een land en die welke voortvloeien uit religie zullen ten grondslag liggen aan de verschillen tussen de steen van Niels-Henning Ørsted Pedersen en die van Jaco Pastorius op de tegenoverliggende bladzijde. Sommige graven blijken te zijn bestokigd door defensie, gezien het vermelden van de oorlog waarin ze hebben gestreden en een afkorting als pfc (private first class = soldaat eerste klas). Van anderen die gecremeerd werden is de schoorsteenmantel gefotografeerd met de urn erop of

de plaats waar de as werd verstrooid. Van Bud Powell rest slechts een grasveldje zonder enige vorm van markering. De dood van Andrew Hill was nog zo recent dat zijn strak vormgegeven zerk nog bij de steenhouwer stond. Uit eigen ervaring weet ik dat het ook bij zo'n bedrijf mis kan gaan, zoals de notenbalk bij Eric Dolphy, en als het maar om een paar muzieknootjes gaat zoals bij Gigi Gryce (oorspronkelijk Grice geheten, zie ik daar).

Het boek bevat verder een stuk van bassist Bill Crow over het jazzleven, twee advertenties die hier niet misstaan, en een artikel van Nat Hentoff, overgenomen uit de Village Voice van mei dit jaar, dat niet zo zeer gaat over de financiering van grafmonumenten als wel over de hulp van de Jazz Foundation of America aan diegenen die uit hun huis zijn gezet of medische zorg behoeven.

Jaap van de Klomp was zich ervan bewust dat de geboortedata op de grafstenen niet altijd klopten. In de onderschriften zijn die aangepast aan de laatste stand van zaken, zoals bij Ella Fitzgerald en Chick Webb. Bij Tommy Dorsey echter had moeten staan: Mahonoy Plane PA, 27 november 1905.

De ondertitel is een veel gebruikte graftekst – zie bij Lester Young – en is de laatste regel van een elegie, 'The Exequy' (= de uitvaart) door de Engelse dichter Henry King (1592-1669), geschreven bij de vroege dood van zijn vrouw.

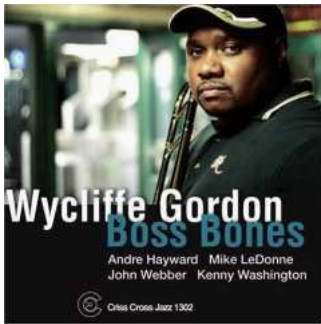
Jaap van de Klomp. Jazz lives : till we shall meet and never part . – Utrecht : Bruna, 2008. – 223 p. ; 33x26 cm. – ISBN 978-90-229-9353-8 geb. Tekst in het Engels. Prijs 34,95 euro

MONUMENT VOOR EEN SPRINGLEVENDE

Het gaat altist/bandleider Benjamin Herman naar den vlezee. Al meer dan tien jaar draait hij lekker met zijn New Cool Collective: dansbare ritmes, eigentijdse improvisaties en een stukje theater. Het afgelopen seizoen was daar als extra attractie Jules Deelder, die tussen de bedrijven door en samen met de band zijn kunstjes mocht vertonen. Die samenwerking heeft nu geleid tot een boek. Gedurende een jaar volgde fotograaf Peter van Breukelen Herman tijdens repetities, voor en na optredens en in zijn vrije tijd, en Deelder verzoon er bestaande, maar ook kolderieke Engelse woorden bij die alle eindigen op man: saxman, soundman, maar ook herman (!) en chairman (Ben, zittend op een stoel, maar het woord betekent voorzitter). Ook treffen we aan: whiteman – een woordspeling op Paul Whiteman, maar hier een man in een wit pak – henkman en campman. Hier doet zich een klein tekort voelen, daar het niet iedereen duidelijk zal zijn dat het respectievelijk gaat om Deelder zelf en de schrijvers (Henk) Bernlef en Remco Campert. Wel worden bij wijze van register van alle foto's op postzegelformaat de exacte datum en de locatie vermeld. De uitvoering van het boek is royaal: elke foto staat rechts; op de linker pagina alleen het fotonummer en het onderwerp. De foto's zelf zijn áf: gezamenlijk geven ze treffend de vele facetten van een muzikantenleven weer: de besprekingen, de 'prakkisaties', de voldoening en die misschien gespeelde, maar aanstekelijke, open lach van de leider: 'a happy man'.

Peter van Breukelen, J.A. Deelder. 'Happy man' Benjamin Herman : a photo essay. – Rotterdam : Veenman, 2008. – [120] p. ; 23x34 cm. – ISBN 978-90-8690-176-0 geb. Tekst in het Engels. Prijs 39 euro

CD-RECENSIES

WYCLIFFE GORDON
Boss Bones
 Criss Cross Jazz

Voor zijn zevende album als leider op Criss Cross koos trombonist Wycliffe Gordon zijn maatje Andre Hayward als medetrombonist. Samen bliezen ze in het Lincoln Centre Jazz Orchestra. De twee trombones doen samen een goede zaak; ze vullen elkaar aan en versterken het zachte karakter van het instrument. Van rivaliteit is geen sprake. Het is alleen lastig te bepalen wélke muzikant je hoort, maar logischerwijs is het meestal de leider zelf. De begeleiding is van pianist Mike LeDonne, bassist John Webber en drummer Kenny Washington. Gordon toont een grote ideeënrijkdom. Voortbouwend op de New-Orleans-traditie speelt hij hardbop, moderne creatieve jazz, die soms gebaseerd is op standards als 'Stardust'. De titel, 'Another Slow One', ligt wel erg voor de hand als het een ballad betreft. Gordon schreef deze langzame blues zelf, net als twee andere stukken. De vertolking van Gillespie's 'Wheatleigh Hall' levert een heel sterke en swingende versie op. De vloeiende klanken van de trombone lenen zich prima voor langzamere muziek, maar Gordon weet de hele cd te boeien doordat hij zich niet aan de luisteraar opdringt en wel degelijk wat te vertellen heeft.

(Peter J. Korten)

STEPHAN MICUS
Snow
 ECM

Heeft u ooit gehoord van de nay? De maung, de charango of de sinding? Het zijn instrumenten die multi-instrumentalist Stephan Micus op zijn reizen door de wereld verzameld heeft en bespeelt. Dat laatste doet hij niet op de traditionele wijze die bij het specifieke instrument behoort, maar hij creëert er een eigen klankenwereld mee. Alle instrumenten worden door Micus 'gedubt' en dus bepaalt hij het eigenzinnige karakter van zijn muziek geheel zelf.

Op zijn laatste album 'Snow' bespeelt hij op de compositie 'For Ceren And Halil' zestien instrumenten, terwijl hij op 'Sara' naast vijf instrumenten maar liefst 22 stemmen laat horen. Deze manier van werken is erg arbeidsintensief. De cd is in vijf jaar tot stand gekomen en het kostte met al dat overdubben dan ook minstens drie uur netto om het stuk 'Sara' op te nemen. Maar Micus is een perfect voorbeeld van onthaasten. Dat toont hij tijdens zijn optredens: gekleed in een linnen tuniek is hij de innerlijke rust zelf. Met doordachte, langzame bewegingen neemt hij de tijd voor het leven. 'Snow' is als het vallen van tere sneeuwvlokken op water dat nog net niet bevroren is. Delicaat en fragiel. De composities laten diverse uithoeken van onze planeet zien. Van Aziatische vlakten in 'Midnight Sea' en het Arabische Schiereiland in 'Madre', tot de prairies van de Indianen in 'Brother Eagle'. Oppervlakkig gezien is dit wereldmuziek, maar door het volstrekt unieke gebruik van de instrumenten en de aparte combinatie ervan, is 'Snow' een aantrekkelijk album dat we in de winkel kunnen vinden bij 'jazz'. En Micus weet als geen ander wat het is om (een) solo te spelen. (Peter J. Korten)

FRA FRA SOUND
Dya So
 Pramsi Records

Fra Fra Sound bracht in 2004 een heerlijk ouderwets klinkende 'tribute' aan de muziek van de Surinaamse tenor-saxofonist Arthur Parisius (1911 - 1963) alias Kid Dynamite. Hij wordt beschouwd als de stamvader van de Surinaamse jazz. Op de cd 'Dya So', die eind 2007 verscheen, is te horen hoe Fra Fra Sound in de tegenwoordige tijd klinkt. De formatie speelt Surinaamse muziek doorspekt met Afrikaanse en Latijns-Amerikaanse invloeden. Hun muziek is relaxed, overtuigend en onopvallend complex. Niet alleen de talking-drum hoor je terug, maar ook het rollende geluid dat zo karakteristiek is voor de Surinaamse jazz. De stukken waarin saxofonist Trujillo, geheel of gedeeltelijk de compositorische hand heeft gehad, hebben een ingehouden energie. Door de accentuering lijkt het alsof er helemaal niet zoveel nootjes worden gespeeld, maar schijn bedriegt. Ze liggen in verschillende lagen in de ritmische basis. De golvende driekwart in bijvoorbeeld het openingsnummer 'Along The Crossroad', worden met accenten in vierkwart doorgespeeld. Daardoor lijkt het alsof een gehaast ritme door de luie beweging van de muziek heen klinkt. Heel geraffineerd en toch lekker. Verrassend is dat de enige bijdrage van de gitarist Andro Biswane, 'Le Nouveau Mande', een pianofeature is voor Robin Geerke. Hij speelt het nummer met slechts bescheiden percussie als begeleiding. 'Dya So' geeft een mooi overzicht van de muziek die Fra Fra Sound tegenwoordig speelt. (Hessel Fluitman)

CD-RECENSIES VERVOLG

KIP HANRAHAN
Coup de Tête
Vertical's Currency
Tenderness
Beautiful Scars
American Clavé

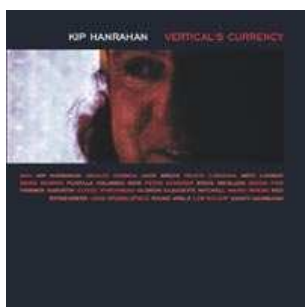
Ter gelegenheid van de uitgave van 'Beautiful Scars' heeft producer/percussionist Kip Hanrahan besloten om drie van zijn oude cd's opnieuw uit te geven. Dat is mooi, want zo krijgen we een aardige dwarsdoorsnede van het oeuvre van deze enigmatische figuur. De oudste van het kwartet plaatjes, **'Coup de Tête'** (1982), maakt na ruim 25 jaar nog steeds indruk, en alle spannende elementen van Hanrahans muziek zijn op deze cd al terug te vinden. De duidelijkste omschrijving in één woord is 'filmisch'. Als we de (vooral vocale) nummers van de cd als geheel beluisteren,

krijgen we een soort groots- steeds hoorspel, maar dan wel sterk associatief. Een coherent verhaal is er niet in terug te vinden, eerder sfeerbeelden, want de teksten zijn niet eenduidig en soms ronduit cryptisch, en licht pretentief. In dat verband is 'The Escalator over the Hill' van Carla Bley en Paul Haines een goede

vergelijking. Zelf speelt Hanrahan overigens nauwelijks iets. Hij zingt-zegt een deel van de teksten en speelt wat percussie. Veel meer is hij in de weer als een soort (film)regisseur, die de muzikanten uitdaagt door ze in verrassende combinaties neer te zetten. Geen gespreide bedjes, maar muziek op het scherpst van de snede. En vooral ook een goede casting, waarbij Hanrahan musici uit de jazz haalt (Carlos Ward, Carla Bley, Teo Macero), maar ook uit de New Yorkse downtown-scene (Arto Lindsay, Bill Laswell, Anton Fier), de rock-avantgarde (Fred Frith, George Cartwright) en de freefunk (Jamaladeen Tacuma, Bern Nix), en dat in steeds wisselende combinaties. Rode draad in dit geheel is de Latijns-Amerikaanse percussie, die iedereen weer een andere kant op dwingt. Onder hen ook grote namen als Nicky Marrero en Dom Um Romao.

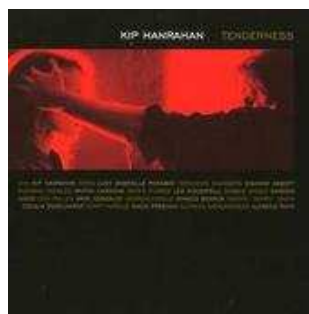
'Vertical's Currency' (1985) noemt Hanrahan zelf zijn ode aan het fenomeen soul ballad. De cd is dan ook, anders dan 'Coup de Tête', echt een verzameling van liedjes, ditmaal met één zanger, Jack Bruce (bekend van Cream).

Dat is zeker een vooruitgang, want de vlakke stem van Hanrahan zelf gaat snel vervelen. De band op deze cd wisselt niet zo vaak van bezetting (hooguit in de vorm van gasten), en kent met muzikanten als Steve Swallow, David Murray en Arto Lindsay sterke troeven. Wat blijft, is de aanwezigheid van het latin-percussiekoor,

dat met de melodische basgitaar van Swallow vaak een hypnotisch effect weet te creëren.

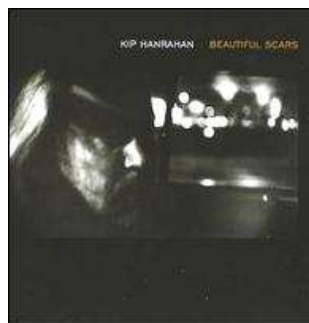
Hanrahans voorliefde voor melodische bassisten zet door op **'Tenderness'** (1990). Naast Fernando Saunders (die een vaste waarde in zijn bands zou blijven) horen we hier ook Sting (de laatste vreemd genoeg nauwelijks vocaal).

Het sterke hypnotische van de muziek wordt hier nog eens verder uitgediept, en Hanrahan doet een sterke zet door een aantal muzikale sferen tegelijkertijd op te roepen. In dat opzicht doet het soms denken aan het legendarische Very Very Circus van Henry Threadgill. In '...at the same time, as the subway

train was pulling out of the station...' (jaja, lange titels) horen we zo een mooie confrontatie tussen de percussiegrooves en de stuiterende pianocapriolen van Don Pullen, terwijl op de achtergrond de tenorsax van Chico Freeman ook nog eens soleert. Productietechnisch is dit stuk ook bijzonder. Niemand zou in zo'n combinatie de piano zo ver naar voren mixen en de sax zo ver naar achteren. Het resultaat is fascinerend. Hoewel de cd een 'song cycle' heet, is 'Tenderness' echter weer veel minder een liedjesplaat dan 'Vertical's Currency'.

De nieuwe cd, **'Beautiful Scars'**, is dat weer wel. Als belangrijkste vocalist horen we Brandon Ross, bekend als gitarist bij Henry Threadgill en Cassandra Wilson. Hoewel hij een zelfde onopgesmukte, bijna folkachtige manier van zingen heeft als Hanrahan zelf, is zijn stem uitgesprokener, warmer en fraaier. In de band treffen we een aantal vaste waarden, zoals bassist Saunders, de teruggekeerde Swallow, drummer Robbie Ameen, violist Alfredo Triff en percussionist Milton Cardona. De plaat bevat weer een aantal fraaie vondsten in de arrangeer- en regisseurhoek. In 'The

Girl Who Won't Resolve' horen we een soort surrealistische nachtclub-sfeer. Die wordt veroorzaakt door een kwartet pianisten (van wie DD Jackson de bekendste is) tegelijk hun visie op het fenomeen cocktailpiano te laten geven. Het klinkt behoorlijk vervreemdend, terwijl de essentie van de

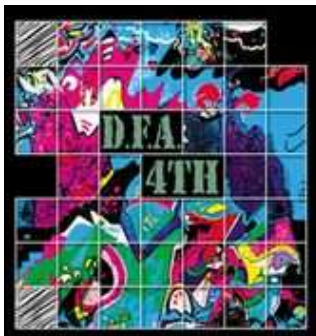
sfeer onaangetast blijft. Ditmaal wordt er ook Spaans gezongen (hetgeen, gezien al het slagwerk niet zo vreemd is), en wel door Xiomara Laugart, een tamelijk onbekende alt, met een prachtig timbre, dat herinnert aan Cassandra Wilson. Ross schittert in 'Paris Through Tears', dat bijna klinkt als een jazzstandard, en in de zang associaties oproept met Robert Wyatt.

Een keuze uit deze vier cd's is niet te maken. Het bijzondere is dat ze erg van elkaar verschillen, ondanks de rode draden die er zeker in zitten (de latin-percussie, melodische basgitaristen, cryptische teksten, sterke sfeertekening, goede muzikale casting). Hanrahan is iemand om te blijven volgen, juist omdat hij je toch elke keer weer weet te verrassen.

(Herman te Loo)

CD-RECENSIES VERVOLG

D.F.A.
4th
MoonJune

Veel progrock-bands worden óf door keyboards gedomineerd óf door gitaar. Het Italiaanse kwartet D.F.A. (Duty Free Area), dat in de jaren negentig in Verona het levenslicht zag, kent een tweesporenbeleid. De batterij toetsinstrumenten van Alberto Bonomi en de met veel 'sustain' bespeelde gitaar van Silvio Minella vragen allebei evenzeer om de aandacht. Grappig daarbij is dat de meeste composities op naam staan van drummer Alberto de Grandis. Desalniettemin is het geen typische drummersband. Wel veel maat- en tempowisselingen, maar dat is karakteristiek voor het genre. Nee, De Grandis is een teamspeler, die subtiel te werk gaat. Dat levert lange, suiteachtige stukken op, waarvan er een, 'Mosoq Runa' zelfs negentien minuten duurt. De opbouw is echter bedachtzaam en spannend, zoals in het genoemde nummer, dat opent met akoestische piano en twee gaststrijkers. Na allerlei muzikale omzwervingen komen we ook weer terug op dat punt. De cd eindigt met een bewerking van een traditionele Sardijnse ballade, 'La Ballata de S'Isposa 'E Mannorri'. De groep werd hiertoe uitgebreid met de dames van het vocale trio Andhira. Met hun heldere, polyfone zang geven ze een bijzondere dimensie aan dit nummer, wat ervoor zorgt dat het album letterlijk en figuurlijk nog lang nazingt. (Herman te Loo)

HUGH HOPPER/YUMI HARA CAWKWELL
Dune
MoonJune

Basgitarist Hugh Hopper is niet iemand die op z'n lauweren zal rusten. Steeds zoekt hij nieuwe projecten en uitdagingen op. Zo ook dit duo met de Japans-Britse toetseniste/vocaliste Yumi Hara Cawkwell. Enige naamsbekendheid dankt ze aan haar samenwerking met de theatercultuurgroep Frank Chickens, die vooral in de jaren tachtig vanuit

Londen opereerde. In een tiental improvisaties zoekt het tweetal op 'Dune' een variëteit aan sfeer op. Soms kan het wat etherisch en bijna zweverig zijn, zoals in het lange openingsnummer, 'Long Dune'. Het karakteristieke melodieuze basspel van Hopper combineert hier met trage pianoakkoorden en tinkelende lijnen van Cawkwell. Daarbij heeft ze haar woordloze zang van een flinke dot echo voorzien, zodat er associaties ontstaan met de 'space whisper' van Gilly Smyth uit de hoogtijdagen van space-rock-band Gong. Het volgende stuk, 'Shiranui' is weer veel experimenteler. Hopper trekt de scheur van z'n effectapparatuur flink open, en zorgt voor een spannend contrast met de pointillistische pianobijdragen. Met die twee stukken is de toon voor de rest van de cd gezet: soms heftig, soms dromerig, maar over het geheel genomen toch wat somber, en uiteindelijk toch minder boeiend dan ik van Hopper had verwacht.

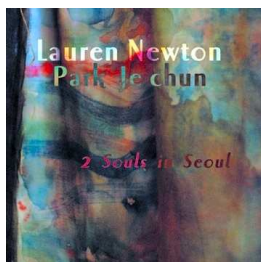
(Herman te Loo)

SEAN JONES
Kaleidoscope
Mack Avenue records

Na het optreden van 'Two-Time Downbeat Rising Star'-trompettist Sean Jones op The Hague Jazz in mei 2008 was de pers het er over eens: dit was één van de hoogtepunten. Wie daarna naar de winkel snelde om 'Kaleidoscope' aan te schaffen hoorde echter iets heel anders. Wel de begaafde trompettist maar ook diverse vocalisten. Jones is leadtrompettist in het befaamde Lincoln Center Jazz Orchestra onder leiding van Wynton Marsalis. Laatstgenoemde stelt nogal hoge eisen aan zijn kompanen en uit het orkest voortkomende solisten zijn dan ook niet de minsten. Sean Jones heeft een prachtig geluid en uiteraard beheerst hij zijn instrument. Zijn vaste begeleidingsband bestaat uit Orrin Evans op piano, Luques Curtis op bas, Obed Calvaire op drums en Walter Smith III op saxofoon. De vocalisten die op het stickertje op de hoes worden aangeprezen zijn J.D. Walter, Gretchen Parlato, Kim Burrell, Carlyn Perteete en Sachal Vasandani. Burrell is echter de enige die met haar volle, doorleefde stem weet te overtuigen. Zij straalt in 'I Come To Thee'. Maar helaas moet je tussen deze vocalisten doorluisteren om de klasse van de leider en zijn band te horen. Later op de cd staan vier instrumentale composities en uit het voorgaande mag duidelijk zijn dat het hier pas echt leuk wordt. In het ijzersterke 'Blak Music' van de saxofonist, speelt de groep heel hecht en deels unisono. Jones is op zijn best in een kwintet en het is te hopen dat zijn volgende album in die setting is opgenomen en dat er (weer) hardbop op de lessenaars staat. (Peter J. Korten)

CD-RECENSIES VERVOLG

LAUREN NEWTON/PARK JE CHUN
2 Souls in Seoul
Leo Records

Vocaliste Lauren Newton dankt haar naam en faam aan haar verbintenis met het Vienna Art Orchestra. Ze trekt echter ook al weer jaren de wereld over als vocaal performer in diverse situaties, het liefst in duo's. En Leo Records legt die ontmoetingen graag vast. Deze confrontatie '2 Souls in Seoul' uit december 2006 vond plaats in Zuid-Korea, met slagwerker Park Je Chun, die zelf koos voor dit duet. Een gelukkige keuze, want hij blijkt een soort zielsband met Newton te hebben gesmeed. De titel is dus volkomen terecht, en had evengoed '2 Soulmates in Seoul' kunnen heten. Newton bereikt af en toe de Koreaanse zangtraditie van de Pansori, een eeuwenoude volksopera. Bijzonder hieraan is dat ze dat verband pas na afloop legde. Het is blijkbaar toch Parks spel dat dit bij haar uitlokt. De liefdevolle vegen en tikken, maar ook de dramatiek en passie sluiten naadloos aan bij haar speciale stemkwaliteiten. (Herman te Loo)

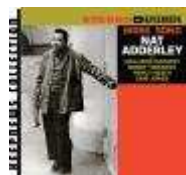
SONNY ROLLINS
Freedom Suite
Riverside
NAT ADDERLEY
Work Song
Riverside
COLEMAN HAWKINS
The Hawk Flies High
Riverside
MCCOY TYNER
Fly With the Wind
Milestone

Ex-producer en ex-labelbaas Orrin Keepnews gaat onverdrotten voort met het heruitbrengen van z'n favoriete platen uit z'n rijke verleden in de Keepnews Collection. Zoals altijd zit er wel weer een klassieker bij, en dat is ditmaal **Sonny Rollins' 'Freedom Suite'**. De terugkerende frase uit het negentien minuten durende titelstuk gaat de rest van de dag niet meer uit je hoofd. En je verbaast je toch weer hoe goed de tenorsaxofonist functioneert in deze kale bezetting. Met bassist Oscar Pettiford en drummer Max Roach heeft hij dan ook een dreamteam om zich heen verzameld. Keepnews vertelt ons de toch wat merkwaardige omstandigheden rondom deze sessie. Rollins was namelijk dik te laat en Pettiford en Roach besloten maar vast wat te gaan spelen. De band liep mee met hun versie van 'There Will Never Be Another You', en deze basdrums-interpretatie van de standard is hier als bonustrack toegevoegd. Anno 1958 was het natuurlijk geen keuze om

dit nummer uit te brengen, maar nu mogen we toch fijn genieten van hoe drum-n-bass eind jaren vijftig klonk.

Ook aan de sessie voor cornettist **Nat Adderley's 'Work Song'** zaten de nodige haken en ogen. Pianist Bobby Timmons had, zoals dat dan zo fraai eufemistisch heet, 'substance problems'. Te stoned om te kunnen spelen, zouden we hier in Nederland zeggen. Hij ontbreekt dus op een paar tracks. De aanvankelijk aangezochte bassist Percy Heath werd door John Lewis weggeroepen om met het MJQ

te repeteren, en dus horen we in een paar nummers de tamelijk onbekende Keter Betts de honneurs waarnemen. Er was overigens nog een derde bassist betrokken bij de opname: Sam Jones. De vaste bassist van het kwintet van de broertjes Adderley speelde echter geen contrabas, maar cello. Dat biedt een bijzondere extra melodiestem, naast de leider zelf, en gitarist Wes Montgomery. Heel handig was dat die in dezelfde studio ook bezig was zijn tweede plaat voor Riverside op te nemen: 'The Incredible Jazz Guitar of Wes Montgomery'. Vooral het klankbeeld zorgt ervoor dat dit niet de zoveelste souljazz-plaat is. Het materiaal blijft echter volkomen binnen dat genre, zoals Adderley's bekendste compositie die z'n naam ook aan het album gaf, en broer Cannonballs 'Sack of Woe'.

De opnamen voor 'The Hawk Flies High' waren een stuk ongecompliceerder. **Coleman Hawkins**, die vreemd genoeg nooit echt aan een groot label is blijven hangen,

wilde best een plaat voor Riverside maken, als hij de sidemen maar mocht kiezen. Het is veelzeggend dat hij een mix samenstelde van typische swingers (drummer Joe Jones en gitarist Barry Galbraith), typische boppers (trombonist JJ Johnson en trompettist Idrees Sulieman) en muzikanten die zich in beide tradities thuisvoelden (pianist Hank Jones en bassist Oscar Pettiford). Het septet baant zich soepel een weg door een afgewogen set van uptempo-stukken, ballads en een lekkere gospelbewerking (Hawkins' 'Sancticity', gebaseerd op 'Give Me That Old Time Religion').

De laatste uit dit kwartet heruitgaven is **McCoy Tyner's 'Fly With the Wind'**, de nieuwste van de vier (uit januari 1976), maar gek genoeg ook de meest gedateerde. Tyner koos voor een soort klein kamerorkest met veel strijkers,

fluit, hobo en harp. In het titelstuk levert dat een raar contrast op tussen de nogal wollige arrangementen van William Fischer en het zeer drukke drumwerk van Billy Cobham. De rest van de plaat roept ook tamelijk gemengde gevoelens op. Soms zitten er lekkere stukjes muziek tussen (het pittige 'Rolem') of fraaie stukjes compositiewerk (de opening van 'Beyond the Sun', met een mooie melodelijn van de hobo), maar het blijft een beetje vlees-noch-vis-muziek. Keepnews denkt daar overigens heel anders over, want hij noemt de plaat z'n favoriet van alle zeventien die hij met de pianist opnam. Smaken verschillen, zullen we maar zeggen. (Herman te Loo)

NIEUWSflitsen

Boek Wynton Marsalis begin september in de winkel

Trompettist Wynton Marsalis heeft een boek geschreven. Het heet 'Moving to Higher Ground: How can Jazz change your life' en ligt vanaf 2 september in de winkel. "In this book I hope to reach a new audience with the positive message of America's greatest music, to show how great musicians demonstrate on the bandstand a mutual respect and trust that can alter your outlook on the world and enrich every aspect of your life", aldus Marsalis op zijn eigen website. Daarop wordt het boek verder van harte aanbevolen door gerespecteerde schrijvers als Toni Morrison en Maya Angelou.

Geen 25-jarig jubileum voor Jazzfestival Alkmaar

Het Jazzfestival Alkmaar gaat het 25-jarig jubileum in 2009 niet halen. Het festival in zijn huidige vorm is ter ziele. Wellicht vindt op 3 tot en met 5 oktober nog een afgeslankte versie plaats, maar een compleet evenement op diverse (horeca)podia in de stad behoort tot het verleden. Het festival kreeg het in de afgelopen jaren al steeds moeilijker. Vorig jaar was de festivalorganisatie echter nog vol goede moed. Nieuwkomer Stichting Jazz Alkmaar sloeg de handen ineen met de horecabelangenvereniging HBA en muziekorganisator Buro voor Levensgenieters. Samen wilden ze het festival in de komende jaren verbreden en verdiepen. Vanwege de kleine doelgroep van jazz ziet de horeca het echter toch niet meer zitten.

Bimhuis wijzigt aanvangstijd concerten

De reguliere concerten in het Bimhuis beginnen voortaan een half uur eerder. De aanvangstijd wordt 20.30 uur in plaats van 21.00 uur. De kassa is geopend vanaf 18.30 uur. Sinds 1 juli is het gehele Bimhuis rookvrij.

OVERleden

Lee Young, 31 juli 2008 (91 jaar)

Drummer Lee Young werd geboren in New Orleans en was de broer van saxofonist Lester Young. Eind jaren dertig zou Young deel gaan uitmaken van een groep die Nat King Cole vormde voor een engagement in een nachtclub in Los Angeles. Omdat Young op de openingsavond niet kwam opdagen, diende Cole zijn contract uit met een drumloos trio. Begin jaren veertig kreeg hij een tweede kans en nam hij met Cole vier songs op voor het Ammor-label. Tien jaar later kruisten de wegen van Young en Cole elkaar andermaal en lijfde de pianist Lee Young tot begin jaren zestig bij zijn formatie in. Young werkte verder met onder anderen Fats Waller, Les Hite, Ivie Anderson, Benny Goodman, Dinah Washington, Oscar Peterson en Lionel Hampton. In 1944 en 1946 was hij te horen tijdens Norman Granz' Jazz at the Philharmonic-concerten. Met zijn broer Lester speelde hij begin jaren veertig in de regio Los Angeles enige tijd samen in kleine formaties met musici als Red Callender. Na zijn vertrek bij Nat King Cole verdiende Lee Young ook de kost als A&R-man bij platenmaatschappijen als Vee-Jay en Motown.

DVD-RECENSIE

ELLA FITZGERALD Something to live for Soft Machine

De 21-jarige zangeres Ella Fitzgerald had in 1938 haar eerste hit met 'A-Tisket-A-Tisket'. Deze hit zou haar glanzende carrière inleiden. De dvd 'Ella Fitzgerald – Something to live for' begint met die gebeurtenis. Daarna komen vele hoogtepunten uit het leven van de succesvolle zangeres voorbij. De documentaire bevat drie belangrijke elementen. Ten eerste een chronologische levensloop zoals verteld door voice-over Tony Bennett, afgewisseld met opmerkingen van vrienden en collega's van Fitzgerald. Ten tweede een interview met de zangeres door André Previn; hij was ten tijde van de opnamen dirigent van het Pittsburgh Symphony Orchestra (1979). Ella Fitzgerald is dan 62. Ten slotte zijn er nog volledige uitvoeringen van ongeveer vijftien songs. Het betreft concerten en televisieoptrédens. De dvd dateert van 1999 en is opnieuw uitgebracht. Dat verklaart ook de leeftijd van de geïnterviewden. Oscar Peterson, Tommy Flanagan en Harry 'Sweets' Edison zijn er niet meer.

De makers pretenderen niet volledig te zijn, maar de kijker krijgt een globaal overzicht van het leven van 'The first lady of song'. Zelf zegt ze dat ze dankbaar is voor haar kinderlijke stem en: "Ik hou van mooie teksten; als je ze zingt in een jazzclub komen er mooie herinneringen naar boven". En over haar verlegenheid buiten het podium: "Ik hou gewoon van zingen, het geeft me moed." En dat terwijl ze soms 51 weken per jaar toerde. Ook haar familie- en sociale leven komen aan bod. Haar samenwerking met Chick Webb wordt belicht, alsook die met Louis Armstrong, Dizzy Gillespie, Ray Brown (die haar echtgenoot werd) en natuurlijk Norman Granz. Een grappig stukje is een optreden in Ronnie Scott's Jazz Club in Londen. Ze zingt daar een rauw stukje 'country and blues' en even later "iets om iedere muzikliefhebber tevreden te stellen: soul". Slaat ze een nieuwe weg in? Ze lacht: "Reken er maar niet te veel op." Deze genres zijn niets voor haar: een lief jazzy liedje volgt. Op het laatst zien we dat Fitzgerald met haar geld kansarme kinderen helpt. Ze liet een immens repertoire na. De dvd bevat waardevolle informatie en leuke beelden van een zangeres die model stond voor heel veel navolgers. (Peter J. Korten)

FESTIVALVERSLAG

Jazz Middelheim

Datum en plaats: 14 tot en met 17 augustus, Park Den Brandt te Antwerpen.

Met de komst van festivalpeter Toots Thielemans en het kwintet van Wynton Marsalis had de organisatie van het nu jaarlijkse Jazz Middelheim twee flinke publiekstrekkingen in de gigantische tent op de grazige weide van het rustieke Park Den Brandt in Antwerpen.

Tenorist **Charles Lloyd** opende in de namiddag van donderdag 14 augustus met zijn kwartet de 27ste aflevering. De flegmatieke Lloyd speelde zoals we hem de laatste jaren weer kennen: heel teder en bij voorkeur in het hoge register, alsof al te grote uitspattingen hem de kop zouden kosten. Dat was niet het geval. Daar zorgden pianist Jason Moran, bassist Reuben Rogers en drummer Eric Harland wel voor. En natuurlijk kregen we materiaal van zijn cd 'Rabo de Nube' te horen, maar ook was er plaats voor zijn oude hit 'Island Blues.' Dat ging nu op altfluit, mooi geluid, edoch voorzien van een saai solo.

Charles Lloyd (Foto: Bruno Bollaert)

Benjamin Herman en de New Cool Collective Big Band (Foto: Bruno Bollaert)

Na Dré Pallemans Quintet Pan Harmonie – etenstijd – besloot het kwartet van tenorist **Pharoah Sanders** de eerste dag. Sanders, nog steeds vol van Coltrane, had het handig ingedeeld: thema spelen, de boys uitgebreid laten soleren, terugkeren voor een solo en sluiten. Overigens, als bij Lloyd en later bij Andy Bey waren er doorgaans steekhoudende bijdragen van de jeugdige begeleiders. Bij Sanders was er onder meer te genieten van een hardnekkige drumsolo van Joe Farnsworth. 'My Favorite Things' kreeg de lengte die we lang geleden bij Coltrane gewend waren, zijnde een half uur.

Vrijdag 15 augustus volgde de **New Cool Collective Big Band** op Elisabeth Kontomanou. Geheel volgens de wetten van die bezettingen vloeiden de secties van Benjamin Hermans speeltje per stuk meer en meer samen. Een geanimeerd optreden dat het enthousiaste publiek snel oppikte. **David Linx & het Brussels Jazz Orchestra (BJO)** haalden met gemak het peil van hun muzikaal geslaagde cd 'Changing Faces' op O+ Music. Naar verluidt is het label failliet zonder dat er ooit een afrekening van de omzet heeft plaatsgevonden. Het derde niet. Het orkest en stemkunstenaar David Linx leverden een puik concert af. Hoogtepunt wellicht was 'Deep Night' waarvoor in 1928 Rudy Vallee tekende. Het BJO is dezer dagen in Italië om er muziek uit te voeren van Gianluigi Trovesi met daarbij gasttrompettist Dave Douglas. De drumstoel in het orkest is tegenwoordig voor Klaas Balijon.

Toots Forever?

En na het BJO was het de hoogste tijd voor **Toots Thielemans**. Maar de opkomst van Toots (86) liet ongeveer drie kwartier op zich wachten. Dat was voor de meesten in de overvolle tent geen bezwaar want de onverbeterlijke pianist Kenny Werner met tenorist David Sanchez, bassist Johannes Weidenmueller en drummer Cindy Blackman speelden een hoogstaande set alvorens Toots verscheen. Hij bracht een ode aan de overleden vroegere producer van Jazz Middelheim, Miel Vanattenhoven. Dat gebeurde via Brubecks 'In Your Own Sweet Way'. Uitgekiend repertoire bracht Toots, waaronder een tweetal stukken van pianist Bill Evans, te weten: 'Time Remembered' en 'Very Early'. Harmonisch gezien ging Toots weer tot het uiterste en had in Werner een meer dan onderhoudend klankbord. Sanchez verdient een herkansing volgende jaar en Werner moet dan maar eens een carte blanche krijgen.

[... vervolg op de volgende pagina](#)

CONCERTVERSLAG VERVOLG

José James (Foto: Bruno Bollaert)

Zaterdag 16 augustus tijdens de optredens van **José James** met pianist Gideon van Gelder en Jef Neve Presents Groove Thing was het weer etenstijd. Bij terugkeer vielen we midden in de keiharde en dreunende elektrische stampai van bassist **Bill Laswell** en zijn kornuiten. Het leidde volgens mij tot niets, of het moet voor sommigen de oorarts geweest zijn. Bij Laswells Ex-Material was er een wel zeer gunstige uitzondering in de persoon van drummer Hamid Drake.

De slotdag van Jazz Middelheim 2008, zondag 17 augustus, opende met zanger/pianist **Andy Bey**. Hij zingt bluesy en bij voorkeur eigen teksten en speelt 'arranger's piano', weldoordacht maar technisch bijna onder de maat. Dat gold zeker niet voor zijn bassist, de uitstekende Joe Martin. Bey opereerde op de rand van het aandoenlijke en sloot af met 'Embraceable You,' na een vlotte scat van Parkers 'Au Privave'. Bey: "Bebop is the music I love most." Andy is, voor de oudere lezers, de zwager van de Nederlandse bassist Eddie de Haas. Hij is getrouwd met Andy's zuster Geraldine, van de vroegere Bey Sisters. De Haas woont en werkt nog steeds in Chicago. Na Bey volgde een luisterrijk concert van de Belgische 'great white hope,' saxofonist **Robin Verheyen**. De controle over zijn eigen stukken, ook en vooral de langzamere, was indrukwekkend. Zijn solo's bestonden uit diepgaande goedgekozen meestal korte frasen die passend aansloten bij de voeding van de overige kwartetleden. Dat waren de Amerikaanse pianist Bill Carrothers, bassist Nicolas Thys en drummer Dré Pallemarts.

Hamid Blake, drummer bij Bill Laswell (Foto: Hans Speekenbrink)

Verheyen is een meester, nu al, in de beklievende interpretaties van zijn composities. De fraaie opbouw in het programma kreeg een knauwtje met het vroeger vermaarde trio bestaande uit pianist **Muhal Richard Abrams**, trombonist George Lewis en saxofonist Roscoe Mitchell. Voorlieden van het destijds bekende AACM, ofwel: Association for the Advancement of Creative Musicians. Ook het publiek had na al die jaren, want opgericht in 1965 in Chicago, nu zeker geen kaas gegeten van het free jazz concept, destijds mede opgezet door de AACM.

Wynton Marsalis' Magic Hour

Nee, het wachten op de weide gold de slotbijdrage van trompettist Wynton Marsalis en zijn kwintet. En dat wachten werd volledig beloond met een zinderend concert voor het nu weer wel gretige publiek. Het eerste uur van het voor velen zaligmakend optreden was gewijd aan de muziek van zijn cd-debuut op Blue Note, 'The Magic Hour.'

Pharoah Sanders (Foto: Hans Speekenbrink)

Het was een kaleidoscoop vol pakkende stukken en dito solo's van pianist Dan Nimmer, bassist Carlos Henriquez, drummer Ali Jackson en tenorist (en gebogen sopraan) Walter Blanding Jr. Onder hen was Dan Nimmer de grote uitblinker, en niet alleen met die verwijzingen naar... Erroll Garner. De leider verloochende zijn afkomst (New Orleans) in geen geval, met verrassende uithalen en allerlei technische hoogstandjes. De menigte was dolblij. Daar werd nog een schepje bovenop gedaan met de rentree dit festival van Toots. Met zichtbare tegenzin verliet hij na een blues (in bes?) weer het toneel. Wynton Marsalis, die de leiding had, wenste met zijn eigen vijftal afscheid te nemen. Het kwam de orde binnen het dichtgetimmerde kwintet ten goede.

En zo eindigde deze nieuwe opzet van het nu weer jaarlijkse Jazz Middelheim. De samenwerking tussen festivalproducer Bertrand Flamang en zijn medewerkers en de VRT verliep volgens hen uitstekend. Het bracht in vier dagen 14.500 overwegend tevreden bezoekers op de been in dat wonderschone Park Den Brandt. (Jaap Lüdeke)

NEW YORK CALLING

Door Paul Blair

TOSHIKO AKIYOSHI: MASTERFUL PIANISTICS

Toshiko Akiyoshi remains one of the jazz world's innovative and distinctive orchestrators/arrangers. Want confirmation of that widely-held opinion? Just ask any other arranger. Those talents are on vivid display throughout a series of brilliant albums recorded by her 1970s West Coast big band - and her 1980s New York-based ensemble. On many of them, she deftly incorporates motifs from traditional Japanese music into an otherwise bebop-oriented sound. For four nights at Birdland, last month, though, the focus was on the Akiyoshi piano, as she appeared along with the trio headed up by her husband, saxophonist/flautist Lew Tabackin.

"When Lew and I perform together as half of a quartet," she says, "it's not always four of us playing together all the time. I generally do a trio number or two without his horn. And he may play one or two with just bass [Peter Washington] and drums [Mark Taylor] because some of what they do out on their own doesn't require my piano. But the four of us do some things together, of course."

Toshiko Akiyoshi: 'Solo Piano' (2006)

"As a matter of fact, Lew and I just recorded our first real duet album after all these years of playing together. It came at the end of a thirteen-concert tour through Japan. The label was a small one called T-Tuc, and who knows whether it will ever be readily available in the U.S., except through mail order. Much of what I've recorded in recent years is on smaller labels, and they're difficult to acquire here, unless you go through Amazon or some service like that. As you probably know, the usual practice has always been for Japanese companies to license American jazz recordings for sale in Japan. But it almost never happens the other way around, so things done originally for sale in Japan rarely make it to America, except as fairly expensive hard-to-get imports."

It's likely for her arranging triumphs, rather than for her keyboard skills, that the National Endowment for the Arts awarded Toshiko one of its coveted NEA Jazz Master awards last year. Yet certain pianists figure prominently in her own personal history. One of the first American stylists she had the chance to enjoy on records was Teddy Wilson.

Sometime later, during a tour of Japan, Oscar Peterson chanced to hear Toshiko and urged Norman Grantz to record her. But Bud Powell - honored today perhaps as much through the generations of younger pianists he inspired as for his own sparkling performances - set Toshiko off in a whole new direction.

"I may have heard Bud on record back in Japan as early as 1949," she recalls, "on an Armed Forces Radio broadcast. What he played really hit my heart. In those days, you could buy good jazz records only on the black market and they were very, very expensive. During the years that followed, I learned a lot about great musicians by hanging out in what we used to call jazz coffee shops, and Bud Powell's approach especially fascinated me."

"Anyway, when I came to the United States in 1956 to begin studying at Berklee, I was eager to meet Bud somehow. My plane arrived in Boston at 2:00 AM, coincidentally on the last night of Bud's weeklong gig at the club called Storyville and I rushed over there. It also happened that Ed Thigpen, whom I'd met in Japan, was playing drums with Bud that week. He urged me to play a number, which I was nervous about but did anyway. I don't recall exactly what I played. But when I finished, I heard Bud sitting at the back of the room, laughing his head off. In fact, he even stood up and bowed several times. I guess he was amazed that some little Japanese girl had been so heavily influenced by him."

After finishing up at Berklee in 1959, Toshiko moved to New York and could soon be heard at prominent clubs like The Five Spot, The Half Note, The Village Gate - and Birdland, at that point still situated on Broadway just above 52nd St. "I played often at The Hickory House, and whenever Bud was booked at Birdland, he'd dash over between sets to hear me. Because of his rather fragile emotional situation in those days, he actually had bodyguards following him around as minders, and they always knew where to locate him if I was appearing down the street. I recall that when I was at The Showboat in Philadelphia, he was the attraction at The Bandbox not far away, and we used to visit one another's clubs there, too. These encounters are still some of my fondest memories of Bud Powell."

Paul Blair is editor of the New York jazz monthly called *Hot House* and also a tourguide who leads jazz-focused walking tours in Manhattan and Brooklyn. For details, visit www.SwingStreets.com.

(VERVOLG NIEUWS VAN PAGINA 1)

HAARLEM JAZZSTAD 2008

Omdat de vervangende iets kleinere tent pas vrijdag 15 augustus weer gebruiksklaar was, speelde ook speciale gast Eric Vloeimans donderdag nog in de Philharmonie. Op vrijdag en zaterdag mocht het festival zich in stralend weer verheugen. Door de perikelen met de tent kwamen er dit jaar minder mensen naar het festival. Er werden in totaal 200.000 bezoekers geteld.

Ondanks alle commotie kreeg trompettist Ray Kaart woensdagavond tijdens de officiële opening van het festival zijn onderscheiding uit handen van burgemeester Bernt Schneiders. Het bestuur van de stad kent hem de penning toe vanwege zijn verdienstelijke loopbaan als jazzmusicus en zijn grote bijdrage aan de bekendheid van Haarlem als jazzstad. Kaart speelde onder meer bij Ted Easton en in de Dutch Swing College Band.

FESTIVALS

ZOMERJAZZFIETSTOUR

Reitdiepdal, Groningen
29 en 30 augustus

Met onder anderen: Pavadita Tango String Quartet, Hélène Breschand, Tatiana Koleva, Hermine Deurloo, Ute Wassermann, Maggie Nichols, Katie Brown en Bitches Brew Part 4.

De 22ste ZomerJazzFietsTour leidt de fietsende liefhebber op 30 augustus langs zo'n twintig podia in het Reitdiepdal, even boven de stad Groningen. Zoals het een echte tour betaamt is er ook een proloog. Die is 29 augustus in de stad en biedt optredens van het Delta Saxophone Quartet en het trio van pianist Michiel Braam met saxofonist Marty Krystall. Het startschot voor de FietsTour wordt in Garnwerd gegeven met een 'battle' tussen Fanfare De Eendracht uit Ezinge en de Jazzfanfare uit Groningen. Improviserende vrouwen maken een groot deel van het programma uit. Er is een speciale route gemaakt die langs hun optredens voert. Verder heeft de ZomerJazzFietsTour Eric Boeren News, Talking Cows en Estafest van violist Oene van Geel en gitarist Anton Goudsmit, op het programma staan. (<http://www.zift.nl>)

LAREN JAZZ
Singer, Laren
6 en 7 september

Met onder anderen: Sensual, Randy Crawford met Joe Sample, Tineke Postma, Frits Landesbergen, Georgie Fame met het Jazzorchestra of the Concertgebouw en Mark Murphy.

Het grootste gedeelte van het programma van Laren Jazz wordt zaterdag 6 september binnen afgewerkt. Een dag later is er een gratis epiloog in een tent in de tuin van Singer. Daar treedt aanstormend talent op, waaronder de Jazz Mania Big Band en The Amsterdam Jazz Juniors. Tijdens het festival wordt de winnaar van de Laren Jazz Award 2008 bekendgemaakt en krijgt die zijn of haar prijs uitgereikt. De opbrengst van de zesde editie van Laren Jazz wordt onder meer gebruikt voor de aanschaf van apparatuur voor gehandicapte musici. (<http://larenjazz.nl>)

JazzFlits nummer 102

MARNI JAZZ RENDEZ-VOUS

Marni Theater, Brussel
4 t/m 11 september

Met onder anderen: Philip Catherine, Charles Loos, Fred Van Hove, Joonas Toivanen Trio en het Pascal Mohy Trio.

Met de Marni Jazz Rendez-Vous wordt het tiende seizoen van het Brusselse Marni Theater geopend. Het evenement omvat zeven concerten en staat in het teken van de dertigste verjaardag van het Brusselse jazzpodium Le Travers. Ter gelegenheid daarvan zijn voor vier concerten speciale combinaties gevormd.

(<http://www.theatremarni.com/>)

PURE JAZZ
Spuiplein, Den Haag
11 t/m 14 september

Met onder anderen: Auratones, Bas van Lier3, Basily, Benjamin Herman, Beets Brothers, Eric Vloeimans, José James, Jeremy Pelt, Wolfert Brederode en Monica Akiharu & Niels Brouwer.

Pure Jazz (voorheen Pure Jazz Fest) vindt dit jaar voor de derde keer plaats. Het programma omvat acht podia en meer dan driehonderd artiesten. Ze zijn niet allemaal zo 'pure jazz' als de naam van het festival suggereert. Er zal ook veel world en aan jazz verwante muziek te horen zijn. Voor Pure Jazz wordt het Haagse Spuiplein omgetoverd in een park: het The Hague Central Park. Daar vinden op vrijdag en zaterdag de concerten plaats. Het programma van de zondag is ondergebracht op een locatie met uitzicht op de stad: Korzo5HOOG. De regionale zender Radio West doet vrijdag en zaterdag van 20.00 uur tot 23.00 uur rechtstreeks verslag van het festival.

(<http://www.purejazz.nl>)

WERELD JAZZ DAGEN
Op en rond het Grotekerksplein, Dordrecht
29 t/m 31 augustus
(<http://www.wereldjazzdagen.nl>)

25 augustus 2008

FESTIVALS VERVOLG

BRANCHE EEMTOWN JAZZ FESTIVAL

Theater De Flint, Amersfoort

4 oktober

Met: Robin McKelle, Wouter Hamel, de Young Sinatras en DJ Maestro.

In het bijzonder de komst van zangeres Robin McKelle naar het derde Eemtown Jazz Festival, stemt initiatiefnemer en artistiek directeur Willem Korteling tevreden: "Ik had haar in 2007 zien optreden tijdens het North Sea Jazz Festival en werd overvallen door haar innemende stem en performance. McKelle doet me denken aan Ella Fitzgerald. Ze heeft diezelfde swing waar ik zo van houd. Het is geweldig dat we zo'n internationale ster naar Amersfoort kunnen halen." De Young Sinatras waren ook al te zien tijdens de eerste editie van het festival. Ze waren zo succesvol dat ze nu weer optreden. Korteling: "De Young Sinatras staan synoniem voor muzikaal vuurwerk. Zij spelen naast eigen repertoire bekende (jazz)songs, gegoten in eigentijdse bewerkingen met een vette Sinatrasound, overtuigend vertolkt door zanger Paul van Kessel." Het festival wordt afgesloten met een afterparty van jazz-dj Maestro. Een deel van de opbrengst van het BRANCHE Eemtown Jazz Festival gaat naar het Toon Hermans Huis, inloopcentrum voor kankerpatiënten in Amersfoort.

BIMHUIS

Concerttips van Jaap Lüdeke

Zangeres **Fay Claassen** komt 4 september naar het Amsterdams Bimhuis om haar nieuwe cd 'Red, Hot & Blue – The Music of Cole Porter' te presenteren. De arrangementen zijn van de Amerikaan Michael Abene. Hij staat doorgaans voor de WDR Big Band Cologne, oftewel Keulen.

Op 7 september komt het sextet van **Amina Figarova** ook al haar nieuwe cd aanprijzen. Die koos ik al tot Straight-ahead(?) - cd-van-de-maand augustus. Het label is Munich Records, wat niet wil zeggen, volgens een woordvoerder, dat het label is teruggekeerd naar de jazz. Deze eenmalige zaak heeft te maken met de goede samenwerking en betere distributiemogelijkheden in onder meer de VS.

En om met Dan Gottfried van het Red Sea Jazz Festival (zie de rubriek Straightahead) het accent te leggen op de vrouwelijke bijdragen in de jazz: 15 september is **Esperanza Spalding** in het Bimhuis. Zij kan met enige voorspoed in de promotie straks uitgroeien tot een wereldster. Esperanza kan swingend bas spelen, zingen/scatten en heeft een talenknobbel. 'Body and Soul' al eens in het Spaans horen zingen? Het staat op haar nieuwe cd van het label Heads Up.

Uitzonderlijk geval: op 10 september komen de **Theo Loevendie All Stars** – Standards and more. Loevendie op alt- en sopraansaxofoon, Rubin Hein (P), Ernst Glerum (b) en John Engels (dr). Als dat de nieuwsgierigheid niet opwekt zit er iets tamelijk fout in de jazzwereld.

Maandelijks wordt onze website zo'n 4.000 keer bezocht. Onze bezoekers lezen graag uw nieuws. Ons adres: redactie@jazzflits.nl.

PRIKBORD

ROY HARGROVE OP NORTH SEA JAZZ '08

Fotograaf Joke Schot maakte op het laatste North Sea Jazz Festival deze foto van trompettist Roy Hargrove. Hij trad er op met zangeres Roberta Gambarini. "Ze herhaalden hun kunstje van vorig jaar: professioneel flirten en samen scatten.", aldus Peter J. Korten in ons vorige nummer. In dat nummer ontbrak de ruimte voor deze foto, maar we vonden 'm te mooi om niet te plaatsen.

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofredacteur:** Hans van Eeden (redactie@jazzflits.nl). **Eindredacteur:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Paul Blair (New York), Hessel Fluitman, Frank Huser, Peter J. Korten, Simon Korteweg, Lex Lammen, Herman te Loo, Jaap Lüdeke, Ton Luiting, Jan J. Mulder en Ab Schaap. **Fotografie:** Tom Beetz en Joke Schot. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. De redactie is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor de bijdragen van medewerkers. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **JAZZFLITS-website:** Henk de Boer. **Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.**

NIEUWS VERDELING SUBSIDIES NFPK+

VERVOLG NIEUWSBERICHT VAN PAGINA 1

Ook het Dutch Jazz Orchestra ('zeer geringe zichtbaarheid'), het POW Ensemble van Luc Houtkamp ('te weinig onderscheidend'), Fra Fra Sound/Fra Fra Big Band ('de ontwikkeling stagneert'), het Jazz Orchestra of the Concertgebouw ('geen onderscheidende rol'), Black Straight Music van Ronald Sniijders ('onvoldoende artistieke ontwikkeling'), LOOS en het Jazz & Wereldmuziek Kollektief moeten hun jaarlijkse subsidie vanaf 2009 missen.

Naast verliezers zijn er ook winnaars: Bik Bent Braam krijgt jaarlijks 185.000 euro en Brokken, Jazz in Motion, Stichting dOek mogen jaarlijks 105.000 euro tegemoet zien. Met die bedragen zien deze vier organisaties hun subsidie de komende vier jaar zo ongeveer verdubbelen. De jaarlijkse subsidie aan het Paul van Kemenade Quintet en ICP stijgt licht. En dan zijn er nog drie nieuwkomers, te weten Boi Akih (29.000 euro jaarlijks), Dutch Jazz Competition (21.000 euro jaarlijks) en de Tetzepi Big Band (106.000 euro jaarlijks).

Het NFPK+ kon niet alle aanvragen honoreren. Onder meer EWM, I Compani, Jazz Impuls, de New Generation Big Band, Productiehuis Lindenberg, het Rotterdam Jazz Orchestra, Starvinsky Orkestar, het Gronings festival Midnight Express en TryTone deden tevergeefs een beroep op het fonds. Ze kregen geen subsidie en zullen ook geen subsidie ontvangen.

De adviezen en subsidiebesluiten van het NFPK+ zijn definitief. Wel kunnen instellingen beroep aantekenen tegen het besluit bij een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. Die zal vooral de juistheid van de procedure beoordelen.

Het NFPK+, het nieuwe cultuurfonds voor muziek, dans en theater, verdeelt een belangrijk deel van de vierjarige subsidies voor podiumkunsten, die voorheen door het ministerie van OCW, op advies van de Raad voor Cultuur, werden toegekend. In tegenstelling tot de vroegere procedure spelen de minister en de Tweede Kamer geen rol meer bij de verdeling. De Raad voor Cultuur adviseert alleen nog over de kunstinstellingen die tot de zogenoemde Basis Infrastructuur (BIS) worden gerekend.

ROLAND KIEFT: 'PUBLIEKSBEREIK EN ONDERNEMERSCHAP OOK BELANGRIJK'

De adviescommissie Muziek heeft bij de beoordeling van de subsidieaanvragen ook gekeken naar publieksbereik, publieksverbreding en cultureel ondernemerschap. Dat zegt voorzitter Roland Kieft in de Volkskrant van 21 augustus. Hij vindt dat dé grote verandering ten opzichte van de aanpak van de Raad voor Cultuur.

Roland Kieft noemt dit de ketengedachte van het fonds: "Je moet niet alleen naar een indrukwekkende prestatie neerzetten op het podium, je moet ook publiek bereiken. Ook als je muziek maakt voor een kleiner publiek moet je dat publiek wel zo groot mogelijk proberen te maken." In dit verband constateerde Kieft bij de beoordeling van de aanvragen dat de muziekwereld weinig besef heeft van nieuwe media. "Websites, streams, podcasts, het publiek is zich aan het verspreiden over allerlei platforms. Dat zie je te weinig terug in de beleidsplannen."

FONDS PODIUMKUNSTEN KOMT MET ANDERE SUBSIDIEREGELING VOOR JAZZ

Het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten komt in het najaar met een nieuwe regeling voor de verdeling van subsidiegelden in de jazzsector. Ook wereldmuziek, gecomponeerde muziek en geïmproviseerde muziek zullen onder dit regiem gaan vallen.

Het fonds maakte dit bekend bij de presentatie van de subsidiebesluiten 2009 – 2012. "De subsidiebesluiten hebben vooral ingrijpende gevolgen voor wereldmuziek, gecomponeerde muziek, jazz en geïmproviseerde muziek. Deze waardevolle onderdelen van het Nederlands muziekleven zijn niet gebaat met een voortzetting van de huidige subsidiepraktijk, maar waarschijnlijk wel met andere instrumenten," aldus het NFPK+. Het fonds maakt binnenkort bekend welke specifieke maatregelen het zal nemen.

COMMISSIEVOORZITTER ROLAND KIEFT: 'IK VOEL ME NET EEN TANDARTS'

Roland Kieft, de voorzitter van de adviescommissie Muziek, heeft zich geestelijk gewapend voor de reacties op de definitieve adviezen. Dat zegt hij in de Volkskrant van 21 augustus. Door de pijnlijke ingrepen die de commissie moest plegen, voelt hij zich net een tandarts.

Roland Kieft: "We zijn bij niemand populair, want we moeten pijnlijke ingrepen plegen. Maar ze zijn wel nodig. Tja, niemand zegt 's morgens: 'ha, vanmiddag naar de tandarts'. Er komt ongetwijfeld een moment waarop je aan de schandpaal wordt gebonden. Maar ja, een tandarts die met je mee huilt, daar heb je ook weinig aan."

REACTIE POW ENSEMBLE OP BESLUIT NFPK+:

Bij het sluiten van dit nummer ontvingen wij deze reactie van Luc Houtkamps POW Ensemble op het verlies van hun jaarlijkse subsidie: "Het POW Ensemble vindt de afwijzing onjuist en zeer onterecht, omdat het in korte tijd veel bereikt heeft en volop in ontwikkeling is. Het muziekgezelschap doet tientallen concerten per jaar in binnen- en buitenland op podia en festivals voor nieuwe muziek, popmuziek, jazz en cross-over muziek. Het ensemble is erin geslaagd een muzieksoort die door velen als moeilijk wordt ervaren te populariseren voor een nieuw publiek, zonder een artistieke knieval te doen. Het advies doet daarom geen recht aan de nationaal en internationaal hoog gewaardeerde positie van het POW ensemble voor de live elektronische muziek. De commissie geeft blijk van een uiterst conservatieve kijk op de elektronische muziek, die lijnrecht staat op de visie van het ensemble."

GEORGE BUSH OVER DE JAZZ EN AMERIKA

"The story of jazz mirrors the story of our nation. With its spontaneity and energy and innovation, jazz expresses the best of America's character. And through its role in fostering freedom and equality, jazz reflects the best of America's ideals."

President George Bush in het Witte Huis op 19 juni 2008, tijdens een avond ter ere van de Amerikaanse jazz.